

Aika 24.9.2025 klo 18:00 - 24.9.2025 19:25
Paikka Ilmajoen kunta, tekninen osasto, hybridikokous

Käsiteltävät asiat:

Kansilehti, vakiopykälät	1
§ 11 Asumisessa syntyvien pakkausjätteiden tyhjennysmaksut 1.12.2025 alkaen	3
- Liite 1 Toimenpidepyyntö	5
§ 12 Jätepoliittisen ohjelman tilannekatsaus	8
§ 13 Jätteenkuljetukseen liittymättömien siirto ympäristönsuojeluviranomaiselle	16
§ 14 Talousarvioehdotus vuodelle 2026	18
§ 15 Toimenpiteitä aiheuttavat tilanteet jätehuollossa lähestymismallin päivittäminen	21
§ 16 Viranhaltijapäätökset	23
§ 17 Tiedoksi saatettavat asiat	24
§ 18 Seuraava kokous	26
Muutoksenhakuohjeet	27

Aika 24.9.2025 klo 18:00 - 19:25

Paikka Ilmajoen kunta, tekninen osasto, hybridikokous

Päätöksentekijät Ilmajoki: Petäjävirta Irma, pj.
Alavus: Mäki-Neste Esa
Kuortane: Yli-Kuha Hanna
Kurikka: Sillanpää Hannu
Lapua: Liljamo Carita, vpj.
Kihniö: Jokioja Tiina
Seinäjoki: Kekarainen Ari
Seinäjoki: Nurminen Ukko

Poissa Ähtäri: Leena Mäenpää, Seinäjoki: Pekka Kangasluoma

Muut läsnäolijat Esittelijä jätehuoltopäällikkö Jenni Laitila
Sihteeri Minna Kokkonen
Asiantuntijana jätehuoltotarkastaja Tanja Saranpää
Ilmajoen kunnan nimittämä jätelautakunnan puheenjohtaja kaudelle 2025-2029 Heikki Koskimies

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Nurminen Ukko ja Kekarainen Ari.

Asiat §:t 11-18

Työjärjestyksen hyväksyminen

Työjärjestys hyväksyttiin.

Pöytäkirjan allekirjoitus

Irma Petäjävirta
puheenjohtaja

Minna Kokkonen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja on tarkastettu

Pöytäkirja on tarkastettu ja allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä 29.9.2025.

Ukko Nurminen

Ari Kekarainen

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

1.10.2025 kunnan yleisessä tietoverkossa.

Minna Kokkonen
jätelautakunnan toimistosihteeri

§ 11 Asumisessa syntyvien pakkausjätteiden tyhjennysmaksut 1.12.2025 alkaen

Asianumero ILM/936/02.05.00/2024

Valmistelijat Jätehuoltopäällikkö Jenni Laitila, 044 4191 879, jenni.laitila@ilmajoki.fi

Valmisteluteksti **Pakkausjätteiden tyhjennysmaksut asumiseen käytettävillä kiinteistöillä**

Pakkausjätteiden eli lasi-, muovi-, kartonki- ja metallipakkausjätteiden jätehuoltokulut katetaan kunnallisessa jätehuollossa seuraavasti:
-pakkausjätteiden käsittelymaksuja ei veloiteta vaan ne katetaan pakkausjätteiden tuottajayhteisön toimesta
-pakkausjätteiden kuljetusmaksuihin tuodaan täysimääräisenä tuottajayhteisöltä saadut hyvitykset. Hyvitykset ovat pakkausjätelajikohtaisia ja koskevat vain asumiskiinteistöiltä noudettuja pakkauksia.

Tuottajavastuu tarkoittaa, että tuotteiden valmistajat, maahantuoja ja pakkaajat ovat vastuussa tuotteidensa pakkausjätteiden keräyksestä, kierrätyksestä ja käsittelystä. Pakkausjätteiden keräyksen asuinkiinteistöiltä hoitaa Lakeuden Etappi Oy. Pakkausten tuottajayhteisön ja kuntien on jätelaissa tarkoitetussa sopimuksessa tullut määritellä pakkausmateriaaleittain korvaukset, jotka tuottajayhteisö maksaa kunnille pakkausjätteen erilliskeräyksestä ja kuljetuksesta asuinkiinteistöiltä tuottajan järjestämään jätehuoltoon. Tuottajien edeltävän vuoden hyvitystiedot saadaan jäteyhtiölle vuosittain elo-syyskuussa ja hyvitys voidaan huomioida jätelautakunnan käsittelyn jälkeen aina 1.12. alkaen tyhjennysmaksuissa ja hyvitys on voimassa 12 kk kerrallaan. Ennen vuosittaisen uuden hyvityksen käyttöönottoa lasketaan vanhan hyvityksen toteuma ja huomioidaan se uudessa hyvityksessä.

Hyvityksiä vastaanotetaan vuodelta 2024 pakkausjätelajeissa kartonkipakkaukset, metallipakkaukset ja lasipakkaukset. Hyvitykset huomioidaan täysimääräisinä jätemaksutaksan maksuliitteen taulukoiden 10-12 ja 14 pakkausjätteiden tyhjennysmaksuissa, jotka astuvat voimaan 1.12.2025 alkaen. Jätemaksutaksadokumentit löytyvät jätelautakunnan verkkosivuilta. Jätemaksutaksa koostuu kahdesta osasta, tekstimuotoisesta perusteluosasta sekä maksuliitteestä. Tämä taksamuutos koskettaa vain maksuliitettä.

Vaikuttamismahdollisuuksien varaaminen

Vaikuttamismahdollisuuksien varaamisesta jätetaksan hyväksymistä koskevan asian käsittelyssä säädetään hallintolaissa. Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla. Asian vireilläolosta ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa, jos se vaarantaa ratkaisun tarkoituksen toteutumisen tai aiheuttaa muuta merkittävää haittaa taikka jos se on ilmeisen tarpeetonta.

Tässä tapauksessa taksamuutos perustuu jätelain mukaiseen sopimukseen tuottajayhteisön ja kuntien jätelaitosten kesken. Lisäksi muuttuvat maksut alenevat ja korotuksia ei esiinny. Tästä syystä taksamuutosta ei ole tarpeen viedä lausunnoille.

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011): 23 §, 32 §, 49 a § ja b § sekä luku 9 (Jätehuollon maksut), joista erityisesti 79 §

Kuntalaki 29 §

Hallintolaki (434/2003): 41 §

Ehdotus

Lakeuden jätelautakunta hyväksyy liitteen 1 toimenpidepyynnön mukaiset pakkausjätteiden tyhjennysmaksut. Maksut lisätään toimialueen jätemaksutaksan maksuliitteen taulukoihin 10-12 ja 14.

Lakeuden jätelautakunta tiedottaa jätemaksutaksan muutoksesta antamalla kuulutuksen, joka julkaistaan jokaisessa jäsenkunnassa kuntalain 29 §:n mukaisesti yleisesti siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan aikavälillä 1.10.2025-7.11.2025.

Taksa on nähtävänä jätelautakunnan verkkosivuilla sekä saatavana lautakunnan toimistosta, osoite: Ilkantie 17, 60800 Ilmajoki. Jätemaksutaksan maksuliite astuu voimaan 1.12.2025 alkaen mahdollisista valituksista huolimatta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 1 Toimenpidepyyntö

15.9.2025

Lakeuden jätelautakunta**TOIMENPIDEPYYNTÖ VUODEN 2024 PAKKAUSJÄTEHYVITYSTEN HUOMIOIMISESTA JÄTEMAKSUTAKSASSA**

Pakkausjätteiden erilliskeräys asuinkiinteistöiltä toteutetaan Etapin toimialueella jätelain mukaisesti yhteistyössä pakkaustuottajien kanssa. Pakkaustuottajat osallistuvat pakkausjätteiden keräyksen ja kierrätyksen aiheuttamiin kustannuksiin ja maksavat kiinteistökeräyksen järjestämisestä jäteyhtiölle sopimuksen mukaista jätelajikohtaista hyvitystä. Hyvitys tulee jätelain mukaan huomioida sellaisenaan jätelajikohtaisissa tyhjennysmaksuissa.

Lakeuden jätelautakunta on hyväksynyt pakkausjätteiden hyvitysten soveltamismallin jätemaksutaksassa kokouksessaan 05.03.2025. Mallin mukaisesti pakkausjätteiden hyvitys huomioidaan jätemaksutaksassa vuosittain jätelautakunnan erillispäätöksellä. Hyvityskäytäntöä sovelletaan päätöksen mukaisesti myös vapaaehtoisesti erilliskeräykseen liittyneiden asuinkiinteistöjen pakkausjätteiden tyhjennysmaksuihin.

Vuodelta 2024 saadun hyvityksen jakautuminen pakkausjätelajeittain ja astiatyypeittäin on esitetty liitteessä 1. Jätelajikohtaisen hyvityssumman jakoperusteena on käytetty jätteen kertymää astiatyypeittäin. Muovipakkauksiin ei kohdistu hyvitystä ja niiden maksut pysyvät ennallaan.

Lakeuden Etappi Oy esittää Lakeuden jätelautakunnalle, että liitteessä 1 esitetyt hyvitykset huomioitaisiin jätemaksutaksassa 1.12.2025 alkaen ja hyvityssummat olisivat voimassa 30.11.2026 saakka.

Ilmajoella 15.9.2025

Pekka Kontio
Lakeuden Etappi Oy

Liite 1

Vihreällä muuttuneet

Taulukko 10. Jäteastioiden ja nostoperusteisten säiliöiden tyhjennysmaksut: kartonkipakkausjäte

Kartonkipakkausjäte	Kuljetus €/kpl, alv 0 %	Käsittely €/kpl, alv 0 %	Yhteensä €/kpl, alv 0 %	Yhteensä €/kpl, alv 25,5 %
Asuminen				
240 l astia	5,11	0,00	5,11	6,41
360 l astia	5,03	0,00	5,03	6,31
660 l astia	4,88	0,00	4,88	6,12
Kartonkirullakko	5,83	0,00	5,83	7,32
1,3 m ³ keräyssäiliö	34,70	0,00	34,70	43,55
2 m ³ keräyssäiliö	33,30	0,00	33,30	41,79
3 m ³ keräyssäiliö	31,30	0,00	31,30	39,28
5 m ³ keräyssäiliö	27,29	0,00	27,29	34,25
Irtoreskat alkavalta 0,5 m ³ :lta	6,20	0,00	6,20	7,78
Ylimääräiset jätessäkit 10– 150 l	6,20	0,00	6,20	7,78

Taulukko 11. Jäteastioiden ja nostoperusteisten säiliöiden tyhjennysmaksut: lasipakkausjäte

Lasipakkausjäte	Kuljetus €/kpl, alv 0 %	Käsittely €/kpl, alv 0 %	Yhteensä €/kpl, alv 0 %	Yhteensä €/kpl, alv 25,5 %
Asuminen				
140 l astia	6,98	0,00	6,98	8,76
240 l astia	7,14	0,00	7,14	8,96
360 l astia	7,75	0,00	7,75	9,73
660 l astia	9,56	0,00	9,56	12,00
0,3 m ³ keräyssäiliö	37,30	0,00	37,30	46,81
0,8 m ³ keräyssäiliö	36,92	0,00	36,92	46,33
1,3 m ³ keräyssäiliö	36,68	0,00	36,68	46,03
2 m ³ keräyssäiliö	37,30	0,00	37,30	46,81
3 m ³ keräyssäiliö	35,87	0,00	35,87	45,02
Irtoreskat alkavalta 0,5 m ³ :lta	7,81	0,00	7,81	9,80
Ylimääräiset jätessäkit 10–150 l	6,20	0,00	6,20	7,78

Taulukko 12. Jäteastioiden ja nostoperusteisten säiliöiden tyhjennysmaksut: metallipakkausjäte

Metallipakkausjäte	Kuljetus €/kpl, alv 0 %	Käsittely €/kpl, alv 0 %	Yhteensä €/kpl, alv 0 %	Yhteensä €/kpl, alv 25,5 %
Asuminen				
140 l astia	6,81	0,00	6,81	8,55
240 l astia	6,84	0,00	6,84	8,58
360 l astia	7,30	0,00	7,30	9,16
660 l astia	8,73	0,00	8,73	10,96
0,3 m ³ keräyssäiliö	36,78	0,00	36,78	46,16
0,8 m ³ keräyssäiliö	35,92	0,00	35,92	45,08
1,3 m ³ keräyssäiliö	35,06	0,00	35,06	44,00
2 m ³ keräyssäiliö	37,30	0,00	37,30	46,81
3 m ³ keräyssäiliö	32,14	0,00	32,14	40,34
Irtoroskat alkavalta 0,5 m ³ :lta	7,81	0,00	7,81	9,80
Ylimääräiset jätessäkit 10–150 l	6,20	0,00	6,20	7,78

Taulukko 14. Jäteastioiden tyhjennysmaksut: lasi-, metalli-, muovi- ja kartonkipakkausjätteiden nelilokeroastiat

Pakkausjätteiden nelilokeroastiat (lasi-, metalli-, muovi- ja kartonkipakkaukset)	Kuljetus €/kpl, alv 0 %	Käsittely €/kpl, alv 0 %	Yhteensä €/kpl, alv 0 %	Yhteensä €/kpl, alv 25,5 %
Asuminen				
370 l astia	9,77	0,77	10,54	13,23
660 l astia	10,16	1,53	11,69	14,67

§ 12

Jätepoliittisen ohjelman tilannekatsaus

Asianumero

ILM/429/14.06.00.00/2022

Valmistelijat

Jätehuoltopäällikkö Jenni Laitila, 044 4191 879, jenni.laitila@ilmajoki.fi

Valmisteluteksti

Jätepoliittisen ohjelman valmisteluryhmä on kokoontunut kevätkaudella 2025 kaksi kertaa koskien alueellisen Kiertotalouden green dealin valmistelua. Jätepoliittisen ohjelman ohjausryhmä on kokoontunut 5.9.2025. Ohjausryhmässä käytiin läpi jätehuollon seurannan tuloksia, mm. jätehuoltojärjestelmän uudistuksen SPOT-palvelujärjestelmän kautta, poltettavan jätteen jäteanalyysin tulokset, RE-pistekonseptin tuloksia. Jäteanalyysin mukaan biojätteiden erilliskeräys ja kompostointi on laskenut biojätteen määrän poltettavan jätteen seassa alle 9 %:n.

Ohjausryhmässä on päätetty seuraavaa:

Kiertotalouden green deal-sitoumusesitys

Kuntien yhteinen sitoumusesitys on valmistunut. Päätettiin, että esitys viedään valtion arviointiryhmän syyskuun 2025 kokoukseen (30.9.2025). Esitys käy ensin arviointiryhmällä, jonka jälkeen esitykseen tehdään tarvittaessa muutokset ja tämän jälkeen esitys käsitellään jätelautakunnassa ja lähetetään kuntiin lausunnoille. Lausuntojen perusteella tehdään tarvittavat muutokset ja tämän jälkeen esitys viedään kuntiin hyväksyttäväksi jätelautakunnan kokouksesta. Kiertotalouden green dealin valmistelua on koordinoitu jätelautakunnasta. Valmistelua on tehty jätepoliittisen ohjelman valmisteluryhmissä, jossa on edustajia toimialueen kunnista Ilmajoki, Kurikka, Lapua ja Seinäjoki sekä asiantuntijaksi valmisteluryhmään on kutsuttu Kestävien kuntien edustaja (Alavus, Kuortane, Kurikka, Lapua). Sitoumusesitykseen on kysytty toimialueen lähtötietoja kaikilta toimialueen kunnilta.

Kiertotalouden green deal on vapaaehtoisuuteen perustuva toimintamalli, jonka avulla kunnat, yritykset, maakuntaliitot ja muut toimijat voivat tunnistaa ja toteuttaa vaikuttavimpia kiertotaloustoimiaan. Sitoumus tehdään valtion kanssa ja se on sitoutujalle maksuton. Sitoutujan on valittava oman toimintansa näkökulmasta merkittäviä toimenpiteitä ja asetettava kunnianhimoiset tavoitteet vuosille 2030 ja 2035 kiertotalouden edistämiseksi. Sitoumuksia ja niiden toimeenpanon vaikuttavuutta arvioi valtion tutkijoista koostuva arviointiryhmä. Sitoumukseen valitaan mittarit, joita seurataan kolmen vuoden välein. Jo solmitut sitoumukset löytyvät Sitoumus2050-alustalta. Sitoumuksia on tällä hetkellä 23 kpl ja noin saman verran on valmistelussa. Kunnista sitoumuksen ovat tehneet Tampereen kaupunki, Nokian kaupunki, Utajärven kunta, Kuopion kaupunki ja Porvoon kaupunki. Kolme maakuntaliittoa on tehnyt sitoumuksen.

Kunnat ovat jo sitoutuneet joukkoon toimenpiteitä, jotka tulisi saattaa käytäntöön. Jo olemassa olevat sitoumukset nivotaan green dealiksi, jotta kunnat saavat kaiken mahdollisen avun päästäkseen päämääriin. Kunta voi hyötyä vertaisverkostoista ja osaamisen jaosta muiden edelläkävijöiden kanssa. Kiertotalouden green dealissa valtio koordinoi aihealueittain edelläkävijäryhmiä. Sitoutuminen tukee kunnan kykyä soveltaa kiertotalouden periaatteita käytännössä, mikä auttaa erottautumaan vastuullisena ja innovatiivisena toimijana. Yhteissitoumus tuo myös hyötyä, koska lähellä olevat kunnat ovat tehneet saman sitoumuksen ja asioita voidaan edistää paikallisesti yhdessä.

Jätehuoltopäällikkö esittelee sitoumuksen valmistelua Kuntamarkkinoilla 18.9.2025.

"Green dealilla vauhtia kiertotalouteen"

Tilaisuuden ohjelma:

- Avaus Kuntaliitto, Tuulia Innala
- Kiertotalouden green dealin kotipesien ajankohtaiset terveiset, Kiertotalous-Suomi, Jenni Rovio, Motiva
- Sitoutujien esimerkit ja näkemykset sen hyödyllisyydestä:
Green deal sitoumus-haastaa ja tukee meitä hiiliviisauden eteenpäin viemisessä, Utajärven kunta, Anne Sormunen, Utajärven kunta
Tehään tästä ny numeroo - seuranta tukemaan toimeenpanoa, Tampereen kaupunki, Irina Simola, Tampereen kaupunki
Kiertotalous käytännöksi kuntiin yhteissitoumuksella, Lakeuden jätelautakunta, Ilmajoki Jenni Laitila

Kiertotalousseminaari 2026

Ohjausryhmässä päätettiin järjestää toimialueella Kiertotalousseminaari vuonna 2026. Aiempi seminaari järjestettiin syksyllä 2024 ja saadun seminaaripalautteen mukaisesti tarve seminaarille nähtiin olevan joka toinen vuosi.

Jätepoliittisen ohjelman seuranta

Päätettiin toimittaa kunnille täydennettäväksi kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiertotaloustoimenpiteiden seurantataulukko. Jäteyhtiö on tehnyt seurantaan vuodesta 2023 ja tekee seurantaan vuosittain. Jätelautakunta on seurannut jätehuoltoviranomaiseen kohdistuvia toimenpiteitään 2024 vuonna ja päätettiin, että seuranta tulee olla vuosittaista. Kuntien kohdalla päätettiin seuranta koskien seuraavasti:

- jos kiertotalouden green deal hyväksytään; seuranta valtuustokausittain
- jos kiertotalouden green deal ei etene; seuranta 2 vuoden välein

Jätepoliittisen ohjelman nimi ja päivitysajankohta

Päätettiin, että ohjelman päivitys aloitetaan vuonna 2027 valmisteluryhmän

toimesta. Tämän hetkinen ohjelma ulottuu vuoteen 2030. Jätepoliittisen ohjelman nimeä muutetaan vastaamaan ohjelman sisältöä siten, että kiertotalous/kestävyys lisätään nimeen.

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Päätöshistoria:

Lakeuden jätelautakunta 30.10.2024 § 27

Valmisteluteksti Jätepoliittisen ohjelman toimeenpanoa on edistetty seuraavin askelin:

31.10.2024 järjestetään **Kiertotalousseminaari** Seinäjoella Kalevan Navetassa. Seminaariin ilmoittautui 66 henkilöä. Seminaari on osallistujalle veloituseton. Seminaarin järjestävät yhteistyössä Lakeuden jätelautakunta ja Lakeuden Etappi Oy. Kutsutut: Alueellisen jätepoliittisen ohjelman ohjausryhmä ja yhteyshenkilöt, Lakeuden jätelautakunnan jäsenet, kunnanjohtajat, kuntien tekniset johtajat, ympäristönsuojeluviranomaiset, hallintojohtajat ja elinvoimajohtajat (Alavus, Ilmajoki, Kihniö, Kuortane, Kurikka, Lapua, Seinäjoki ja Ähtäri), Etelä-Pohjanmaan maakuntavaltuusto, Lakeuden Etappi Oy:n johtoryhmä ja hallituksen jäsenet, yhteistyökumppanit kiertotalouteen, mm.; Etelä-Pohjanmaan liitto ja Pirkanmaan liitto, SeAMK, Kestävät kunnat, ELY. Seminaarin tarkoitus on kirkastaa ajatusta- mitä se kiertotalous oikeastaan on ja miksi se on tärkeää tulevaisuuden turvaamiseksi? Miten on mahdollista edetä kiertotalouden suhteen?

Seminaarin ohjelma:

Klo 9.05 Keynote-puheenvuoro: Kunnat kiertotalouden mahdollistajina, apuna Kiertotalous-Suomi ja Kiertotalouden green deal -Tuuli Myllymaa, SYKE

Klo 9.40 Katsaus alueen tulevaan kehitykseen ja kunnallisesta jätehuollosta arjen kiertotalouteen - Pekka Kontio, Lakeuden Etappi Oy

Klo 10.10 Etelä-Pohjanmaan ilmasto- ja kiertotaloustiekartta - Liisa-Maija Hurme, Etelä-Pohjanmaan Liitto

Klo 10.30 Askeleita alue- ja kuntatoimijoiden tehokkaaseen kiertotalouden edistämistyöhön - Krista Mäki, SeAMK

Klo 11.00 Paikallisesti kuntien kiertotaloudesta ja Kiertotalouden green dealin edistämisestä - Jenni Laitila, Lakeuden jätelautakunta

Klo 11.30-12.10 Lounastauko

Klo 12.10 Alueellinen kiertotalouden yhteistyö, esimerkkinä Pirkanmaa - Katja Alakerttula, KiertotalousPirkanmaa

Klo 12.35 Vaasan kaupungin kestävyystyö, Green leaf ja Kiertotalouden green deal - Johanna Punkari, Vaasan kaupunki

Klo 13.10 Kestävät hankinnat tulevaisuuden turvaajana - Hanna Lindberg ja Tiina Penttilä, Seinäjoen kaupunki

Klo 13.40 Julkisten tilojen jätteiden lajittelumahdollisuuksien selvittäminen -
Lea Hämäläinen, Kestävät ilmastoyhteistyö

Klo 14.00 Lakeuden Etapin hiilijalanjälki ja tulevaisuuden kestävyystyö - Mirva
Hautala, Lakeuden Etappi Oy

Klo 14.20 Tutkimustiedolla jätehuollon uudistamiseen- SPOT-palvelut ja RE. -
Ilkka Letonsaari, Lakeuden Etappi Oy

Kiertotalous käytännöksi kuntiin, case Lakeuden jätelautakunnan

jätepoliittinen ohjelma, YAMK-opinnäytetyö on valmis. Jätelautakunnan alueen jätepoliittisen ohjelman jalkauttamista tutkinut YAMK-opinnäytetyö on julkaistu syyskuussa 2024. Opinnäytetyössä selvitettiin kuntiin kohdistettujen kiertotaloustoimenpiteiden jalkauttamista. Lakeuden jätelautakunnan toimialueen jätepoliittisessa ohjelmassa kahdeksan kuntaa ovat hyväksyneet 16 erilaista kiertotaloustoimenpidettä. Kiertotalous on talousjärjestelmä, joka tuottaa hyvinvointia maapallon kantokyvyn rajoissa vähentämällä neitseellisten luonnonvarojen käyttöä, pitämällä materiaalit ja resurssit kierrossa kulutuksen suosiessa palveluiden käyttämistä. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten kuntien kiertotalouteen tekemät sitoumukset saadaan kunnissa käytäntöön. Opinnäytetyö on case-tutkimus, jossa tarkastellaan jätepoliittisen ohjelman jalkauttamisprosessia kuntiin päiväkirjamuotoisena opinnäytetyönä. Tutkimus sisältää tietoperustan ja päiväkirjan. Työssä toteutettiin kunnille kyselytutkimus kiertotaloustoimenpiteiden nykytilasta ja haasteista. Työssä selvitettiin teemoittelun avulla kuntien strategioiden suhdetta kestävyysajatteluun. Päiväkirjaosuudessa kuvataan yhteistyöverkoston luomista kuntien kiertotalouden edistämiseksi. Tutkimustulosten mukaan alueellinen yhteistyö on tuonut suurimmat hyödyt kiertotalouden etenemisessä. Yhteistyö tulisi toteuttaa kunnat-maakuntaliitto-ELY-korkeakoulu-yhteistyöllä alueellisesti. Kyselytutkimuksen perusteella kiertotalouden jalkauttaminen alkaa toimialueella kolmessa teemassa: kuntien kestävät hankinnat, infran maamassat sekä yhteiskäytön, lainauksen ja vuokrauksen lisääminen kuntien toiminnoissa. Kestävät hankinnat tunnistettiin kunnissa erityisesti haasteeksi. Kiertotalouden green deal -sitoumusta tulee viedä opinnäytetyön mukaan aktiivisesti eteenpäin ja esittää kunnille sitoumukseen lähtemistä. Opinnäytetyö löytyy jätelautakunnan verkkosivuilta jätepoliittisen ohjelman takaa tai <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2024091024976>

Kiertotalouden edistäminen alueellisesti -yhteistyöpalaverit on aloitettu alueellisen kiertotalouden tueksi Etelä-Pohjanmaan kunnissa. Teams-palaverit tapahtuvat säännölliset noin kuukauden välein. Osallistujat: Etelä-Pohjanmaan liiton avainhenkilöt, SeAMKin RIIHI-hankkeen avainhenkilöt, jätelautakunnan jätehuoltopäällikkö, Kestävät kunnat-ilmastoyhteistyön projektikoordinaattori, Seinäjoen kaupungin ympäristöpäällikkö ja hankintajohtaja sekä Etelä-Pohjanmaan ELYn ilmasto- ja kiertotalouskoordinaattori. Osallistujatahoja on mahdollista tarvittaessa lisätä tähän kiertotalousyhteistyöhön.

Etelä-Pohjanmaan liitto on kutsunut jätehuoltopäällikön vierailemaan liitossa 23.10.2024. Aiheena on alueellinen kiertotalouden green deal ja maakuntaliiton mahdollisuus edistää kiertotaloutta alueellaan. Kuulijakuntana johtoryhmä ja muut asiasta kiinnostuneet viranhaltijat.

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Lakeuden jätelautakunta 15.5.2024 § 16

Valmisteluteksti Jätepoliittinen ohjelma on hyväksytty jokaisessa toimialueen kunnassa vuoden 2022 aikana. Jätepoliittinen ohjelma löytyy jätelautakunnan verkkosivuilta: <https://ilmajoki.fi/jatelautakunta/jatepoliittinen-ohjelma/> Jätepoliittinen ohjelma sisältää toimenpiteitä, joista osa suuntautuu kunnalliseen jätehuoltoon ja osa kuntien kiertotalouteen.

Jätepoliittisen ohjelman ohjausryhmä on kokoontunut 17.4.2024. Ohjausryhmä oli kokoontunut edellisen kerran vuonna 2022 ennen ohjelman kuntiin hyväksyttäväksi lähettämistä. Ohjausryhmässä esittelijän roolissa toimii jäteyhtiö Lakeuden Etapilta toimitusjohtaja ja Lakeuden jätelautakunnalta jätehuoltopäällikkö. Ohjausryhmässä kuntia edustaa kuntien itsensä nimeämät edustajat; osa on viranhaltijoita ja osa luottamushenkilöitä.

Lakeuden Etappi Oy:n Mirva Hautala (toimi Pekka Kontion sijaisena) kävi ohjausryhmässä 17.4. läpi jätepoliittisen ohjelman toimenpiteiden tilannetta koskien jätehuoltoa ja jätehuoltopäällikkö esitteli jätelautakunnalle osoitettujen muutaman toimenpiteen tilannetta sekä tulokset kunnille suunnatusta alkukartoituskyselystä sekä etenemisehdotukset kiertotalouden jalkauttamiseksi kuntiin. Seuraavassa tiivistelmät esityksistä:

Jätehuolto

Jätepoliittisen ohjelman toteuttamiseksi on tehty useita toimia yhtiön eri vastuualueilla. Kierrätysasteen nostamiseen liittyvät toimenpiteet ovat keskittyneet jo useamman vuoden ajan jätehuoltojärjestelmän uudistamiseen, jossa erilliskeräyspalvelut, eli SPOT-palvelut, tuodaan yhä useammalle kiinteistölle. Pakkausjätteiden nelilokerokeräys ja muovipakkausten erilliskeräyksen laajeneminen käynnistyivät heinäkuun alussa 2023 koko toimialueen vähintään kolmen huoneiston kiinteistöillä.

- Uusi jätehuoltojärjestelmä edistää myös asukkaiden tyytyväisyyttä, kun yhtiössä on luotu uudet kiinteistökeräyksen SPOT-palvelut, jotka tuovat lajittelun lähelle asukasta kohtuullisella kustannuksella.
- Jätehuoltojärjestelmän vastuullisuus on huomioitu logistiikassa. Kuljetushankinnoissa jatkettiin kannustamista uusiutuvien polttoaineiden

käyttöön. Ilmajoen, kanta-Kurikan ja Lapuan 2024 alkaneisiin SPOT Plus -urakoihin (kaksilokerokeräys) saatiin biokaasua-autot. Jäteastiahankinnoissa astioiden kestävyyttä tavoiteltiin edellyttämällä EN840 -standardin mukaista toteutusta, johon sisältyvät astian erilaiset rasiustestit sekä vähintään viiden vuoden takuu.

- Seinäjoen RE-pisteen hyväksi havaittua itsepalvelukonseptia ryhdyttiin monistamaan toimialueella. Lapualla ja Kurikkaan tulevien uusien RE-pisteiden suunnittelu aloitettiin loppukeväällä 2023. Lapuan uuden RE-pisteen rakentaminen aloitettiin marraskuussa 2023. Tavoitteena on avata uusi RE-piste Lapualla syksyllä 2024.
- Jäteasemilla käynnistettiin vuoden 2023 alusta uutena vastaanottopalveluna poistotekstiilin keräys.
- Jätepoliittisen ohjelman tavoitteita edistettiin viestimällä monikanavaisesti ja kannustaen asukkaita kestäviin valintoihin jakamalla tietoa lainaamisesta, korjaamisesta ja oikeasta lajittelusta asukkaille kaikilla yhtiön viestintäkanavilla.
- Syksyn uudistetussa verkkolehti Etappi-aviisissa julkaistiin teemanumero jätteen vähentämisestä, lainaus- ja korjauspalveluista, ruokahävikin vähentämisestä ja biojätteen erilliskeräyksestä. Lehdessä esiteltiin myös Korjaa.se -palvelua, johon on koottu kuntien korjausrytykset asukkaiden helposti löydettäväksi. Tämä palvelu löytyy yhtiön internetsivuilta ja siitä on viestitty laajalti.

Jätelautakunta on toteuttanut jätepoliittisesta ohjelmasta kahdeksasta toimenpiteestä kokonaisuudessaan viisi ja kolme on vielä toteutukseltaan kesken.

- Erilliskeräysvelvoite on toteutettu tasapuolisesti toimialueella pitäen kustannustason maltillisena ja toteutus on tehty jätelain mukaisilla aikatauluilla. Erilliskeräys on mahdollistettu lokeroastioilla.
- Kierrätystä on edistetty määräyksillä, taksalla ja palvelutasokuvauksella.
- Jätehuoltomääräyksissä on huomioitu joustavuus ja pyritty välttämään tarpeettomia tyhjennysajoja. Määräyksissä tulee sovittaa tyhjennyspalveluita erilaisiin elämäntilanteisiin nähden. Tähän tehdään edelleen toimenpiteitä, ks. 15.5.2024 § 14.
- Viestinnän asiakaslähtöisyyttä pyritään edistämään siten, että jätelautakunta toimittaa jäsenkunnille pöytäkirjan ohessa valmiin uutispätkän ajankohtaisesta asiasta, jonka kunta voi julkaista omassa sosiaalisessa mediassa.

Kiertotalous kunnissa

Jätepoliittisen ohjelman kuntien kiertotaloustoimepiteiden jalkauttamiseksi oli tärkeää saada yhteyshenkilö kunnan organisaatiosta. Yhteyshenkilöiden nimittämisen jälkeen kunnille suoritettiin jätelautakunnalta kyselyllä tilannekartoitus tammikuun lopulla 2024, jossa selvitettiin, missä vaiheessa kiertotaloustoimenpiteet ovat tällä hetkellä ja minkälaista apua kunnat

tarvitsevat eniten kiertotalouden toteuttamiseksi. Kyselyn tulokset analysoitiin helmi-maaliskuussa 2024.

Alkukartoituskyselyjen tuloksien perusteella sekä eri hankkeiden ja jätepoliittisen ohjelman toimenpiteiden perusteella esitettiin keskittymistä kolmeen aihe-alueeseen jätepoliittisen ohjelman jalkauttamisessa;

1. Kestävät /kiertotaloushankinnat
2. Maamassat
3. Yhteiskäytön, lainauksen ja vuokrauksen lisääminen

Kunnat kokivat kestävät hankinnat selvästi aiheeksi, josta tarvitaan lisätietoa ja tukea jätepoliittisen ohjelman toimenpiteiden toteuttamiseksi. Maamassojen hallinta olisi päästöllisesti hyvin merkittävä asia ja kunnat eivät ole pääosin edenneet asiassa alkukartoituskyselyn mukaan. Hankinnat ja maamassat löytyvät myös muiden alueellisten hankkeiden edistettävissä asioissa. Kolmantena kohtana on asia, jota kunnat voisivat edistää, mutta joka on jäänyt jostain syystä vähälle huomiolle; jakamistalous. Kiertotalous ei toteudu kokonaisuutena ilman jakamistaloutta. Yhteiskäytön, lainauksen ja vuokrauksen lisääminen pääosin puuttuu muista ohjelmista ja kunnat eivät ole edenneet kirjastoja lukuun ottamatta asiassa. Kunnilla olisi kuitenkin hyvä potentiaali edistää jakamistaloutta.

Ohjausryhmässä hyväksyttiin esitykset, jotka koskevat yhteistyötä kiertotalouden alueellisten eri toimijoiden suhteen, green dealin viemistä eteenpäin alueellisesti yhteistyössä, kiertotaloustoimenpiteiden mittariston selvitystyön aloittamista, ohjausryhmän laajentamista kolmella edustajalla sekä syksyllä kiertotalousseminaarin järjestämiseen edistämään alueellista kiertotaloutta.

Esitykset olivat:

- Valtuutetaan jätehuoltopäällikkö yhteistyötunnusteluihin seuraavien tahojen kanssa: toimialueen ELY-keskukset, Etelä-Pohjanmaan liitto, Pirkanmaan liitto, SeAMK, KESTÄVÄT-ilmastoyhteistyö, SeAMK RIIHI-hanke. Alueiden hankkeiden tietouden yhdistäminen: KESTÄVÄT-ilmastoyhteistyö ja maakuntaliitot ja SeAMK RIIHI-hanke sekä jätepoliittinen ohjelma. Pyritään saamaan aikaan pysyvä alueellinen yhteistyö: kunnat/kaupungit, korkeakoulu, ELYt ja maakuntaliitot.
- Valtuutetaan jätehuoltopäällikkö yhteistyötunnusteluihin Green Dealin suhteen. Pyritään alueelliseen kattositoumukseen, johon kunnat voisivat halutessaan liittyä. Kattositoumuksen voisi tehdä esimerkiksi maakuntaliitto. Green deal toisi kiertotaloudesta näkyvää ja tuo käytettäväksi Suomen johtavien tutkijoiden ja asiantuntijoiden tuen.
- Valtuutetaan jätehuoltopäällikkö selvittämään alustaa toimenpiteiden tilan esittämiseen ja kiertotalouden mittarointiin, alusta voitaisiin ottaa käyttöön kuntakohtaisesti. Mittaristolla mahdollistetaan ilmasto- ja kiertotaloustyön

toimenpiteiden tilan esittäminen reaaliaikaisesti ja kiertotalouden mittaamiseen siten, että mittaristossa on mahdollista huomioida päällekkäiset hankkeet ja sitoumukset. Mittaamisen lisäksi olisi kuntalaisen näkökulmasta hyvin hyödyllistä tietää, mitä kunnassa on meneillään koskien kiertotaloutta eli tuodaan läpinäkyvyyttä.

· Ohjausryhmää laajennetaan siten, että ohjausryhmän jäseniksi kutsutaan myös Pirkanmaan ELY-keskus, Lakeuden Etappi Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja Lakeuden jätelautakunnan puheenjohtaja. Kihniön kunta sijaitsee Pirkanmaalla ja tämä tulee ottaa jatkossa huomioon paremmin. Useamman ELY-keskuksen yhteistyö tuo myös lisäarvoa. Jäteyhtiön hallituksen puheenjohtaja ja jätelautakunnan puheenjohtaja tulee olla ohjausryhmässä saamassa ensikäden tietoa siitä, miten jätehuollon ja kiertotalouden suuntaviivat visioidaan alueella.

· Pidetään syksyllä 2024 kiertotalousseminaari, jossa paneudutaan jätepoliittisen ohjelman toimeenpanoon. Kutsutaan jätepoliittisen ohjelman ohjausryhmä, kuntien yhteyshenkilöt, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset, Lakeuden jätelautakunnan luottamushenkilöt ja toimistoväki, Lakeuden Etappi Oy:n hallitus ja johtoryhmä, kunnanjohtajat, hallintojohtajat ja tekniset johtajat. Puhujiksi kutsutaan myös mahdollisia yhteistyökumppaneita (maakuntaliitot, ELY, SeAMK, KESTÄVÄT-ilmastotyö, sekä Syke tai YM). Seminaarissa paneudutaan esimerkiksi alkukartoituskyselyssä kuntien itsensä esiin tuomiin haasteisiin kiertotalouden toteuttamiseksi. Seminaari pidetään Seinäjoella.

Jätepoliittisen ohjelman toimeenpanoa edistetään kuntien kiertotalouden suhteen jätehuoltopäällikön YAMK-opinnäytetyön toimesta. Opinnäytetyö tehdään Vaasan ammattikorkeakoulun ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon Hiilineutraali yhteiskunta- koulutuksessa ja työn on tarkoitus valmistua elokuuksi 2024. Työn nimi on: Kiertotalous käytännöksi kuntiin, case Lakeuden jätelautakunnan Jätepoliittinen ohjelma.

Jätepoliittisen ohjelman ohjausryhmän päätökset sekä kuntiin tehty alkukartoituskysely tuotiin tiedoksi kokonaisuudessaan myös toimialueen valvoville viranomaisille yhteistyöpalaverissa 17.4.2024.

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

§ 13	Jätteenkuljetukseen liittymättömien siirto ympäristönsuojeluviranomaiselle
Asianumero	ILM/914/14.06.00.00/2025
Valmistelijat	Jätehuoltotarkastaja Tanja Saranpää, 044 4191 677, tanja.saranpaa@ilmajoki.fi
Valmisteluteksti	Jätelain ja jätehuoltomääräysten mukaisesti kunnan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien jätteiden tuottajien on liityttävä kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen yhdyskuntajätteen osalta. Liittymisvelvollisuus on kiinteistökohtainen, eikä siitä voida myöntää vapautusta. Mikäli rakennus on asuinkelvoton, tulee tästä esittää asiantuntijan lausunto tai kiinteistön haltijan kirjallinen selvitys kuvaliittein jätehuoltoviranomaiselle. Tyhjillään olevilla asuinkiinteistöillä tulee olla voimassa oleva jätehuollon keskeytys. Keskeytys haetaan kirjallisesti jätelautakunnalta, jos rakennuksen käyttämättömyys kestää yli 12 kk. Vapaa-ajan asunnon jätehuollon keskeyttäminen edellyttää aina poikkeamista jätehuoltomääräyksistä, ja keskeytys voidaan myöntää vain yhtäjaksoisesti yli 12 kk käyttämättömänä olevalle vapaa-ajan asunnolle. Vapaa-ajan asuntojen osalta liittymisvelvollisuus koskee vapaa-ajan asuntona käytettäviä asuinkiinteistöjä. Jätehuollon velvoite on vapaa-ajan asunnoilla voimassa vähintään 1.6.-30.9. välisenä aikana, ellei kiinteistön tosiasiallinen käyttö edellytä pidempää kautta. Jätehuoltomääräysten mukaisesti liittyminen jätteenkuljetukseen tehdään jäteyhtiö Lakeuden Etappi Oy:n kautta. Jäteyhtiö vastaa yhdyskuntajätehuollon järjestämisestä. Jätelain ja jätehuoltomääräysten mukaan kiinteistön haltijan on järjestettävä kiinteistölle jätteiden keräyspaikka sekä hankittava siihen tarvittavat jäteastiat. Jäteastian voi tilata veloituksesta jäteyhtiöltä. Kiinteistön haltijan on sijoitettava kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluva jäte jäteastiaan. Jätehuoltomääräysten mukaisesti jäteastia voi olla myös yhteinen vierekkäisten kiinteistöjen ja lähinaapureiden kanssa. Oman jäteastian tai yhteisen jäteastian sijasta vapaa-ajan asunnot voivat toimittaa poltettavaa jätettä aluekeräyspisteille tai jäteasemille aluekeräysmaksua vastaan. Aluekeräyspisteen tai jäteaseman käyttäjäksi liitytään ottamalla yhteyttä jäteyhtiöön. Lakeuden Etappi Oy lähettää jätehuoltoon liittymättömän kiinteistön haltijalle kirjeen, jossa tiedotetaan velvollisuudesta liittyä. Mikäli jäteyhtiön kirjeeseen ei reagoida, siirtyy asia jätehuoltoviranomaiselle, joka lähettää kehotuskirjeen jätteenkuljetukseen liittymiseksi. Jos kiinteistön haltija ei noudata jätehuoltoviranomaisen kehotusta määräaikaan mennessä, asia laitetaan vireille kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa, jossa päätetään mahdollisen hallintopakkomenettelyn käynnistämisestä.

Jätteenkuljetuksen rekisterin ylläpidon yhteydessä on tullut ilmi jätehuoltoon liittymättömiä kiinteistöjä. Lakeuden Etappi sekä Lakeuden jätelautakunta on lähestynyt kiinteistöjen haltijoita kirjeitse kehottaen liittymään jätehuoltoon.

Nyt ympäristönsuojeluviranomaiselle siirrettävät 8 **vakituista asuntoa**, ja 21 **vapaa-ajan asuntoa** ovat saaneet vuoden 2024-2025 aikana Lakeuden jätelautakunnalta kehotuksen liittyä kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, ilmoittaa asunnon asuinkelvottomuudesta tai hakea jätehuollon keskeytystä, mikäli asuinkiinteistö on tyhjillään ja käyttämättä. Jätehuoltoviranomaisen kehotukseen ei ole reagoitu. Jätelain nojalla jätehuoltoviranomaisella ei ole oikeutta antaa jätelain mukaisia määräyksiä jätteenkuljetukseen liittymiseksi. Jätelain mukaisina yleisinä valvontaviranomaisina toimivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, joilla on jätelain mukainen määräysvalta. Valvontamääräyksen antamista koskevan asian vireillepano kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen liittymiseksi on syytä laittaa vireille kiinteistön sijaintikunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa.

Sovelletut oikeusohjeet:

Jätelaki (646/2011): 8 §, 13 §, 15 §, 23 §, 24 §, 28 §, 32 §, 36 §, 40 §, 41 §, 72 § ja 134 §

Jäteasetus (978/2021): 5 §, 10 § ja 17 §

Kunnalliset jätehuoltomääräykset 1.11.2022 alkaen: 4 §, 6 §, 7 §, 8 §, 10 §, 11 §, 14- 16 §:t, 19-20 §:t, 22 § ja 25 §

Ehdotus

Liitteessä 2 (salassa pidettävä JulKL (621/1999) 24 §) listatut kiinteistöt eivät ole kehotuksista huolimatta liittyneet kunnan järjestämään kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, hakeneet jätelautakunnalta jätehuollon keskeytystä tai ilmoittaneet asunnon asuinkelvottomuudesta. Jätelain 134 §:n nojalla laitetaan valvontamääräysten antamista koskeva asia vireille kiinteistön sijaintikunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa, jotta kyseiset kiinteistöt liitettäisiin jätteenkuljetukseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Liitteet

Liite 2 Ympäristönsuojeluviranomaiselle siirrettävät jätteenkuljetukseen liittym

§ 14

Talousarvioehdotus vuodelle 2026

Asianumero

ILM/856/02.02.00/2025

Valmistelijat

Jätehuoltopäällikkö Jenni Laitila, 044 4191 879, jenni.laitila@ilmajoki.fi

Valmisteluteksti

Vuoden 2026 talousarvioehdotuksen tausta

Talousarvion laadintaa on ohjannut jätelautakunnan vastuukunnan Ilmajoen kunnanhallituksen hyväksymä talousarvion laadintaohje ja erillinen laatimiskirje. Talousarvio on laadittava siten, että se toteuttaa kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Ilmajoen kunnan tilinpäätöksen tulos oli 0,2 milj. euroa ylijäämäinen viime vuonna. Ennakoitua paremman tuloksen taustalla oli onnistuneesti toteutettu säästöohjelma, jonka tavoitteena on pysäyttää kunnan toimintamenojen kasvu. Inflaatio ja palkankorotukset huomioiden säästötavoite on 4-5 miljoonaa euroa vuosien 2024-2026 aikana. Tavoite on kunnianhimoinen ja edellyttää kunnan toimintojen jatkuvaa kehittämistä ja seurantaa. Tulevien vuosien kehitys näyttää haastavalta johtuen kunnalle maksettavien valtionosuuksien vähenemisestä. Tästä huolimatta kehityksen suhteen voidaan olla varovaisen optimistisia. Alkuvuoden kehityksen perusteella tehdyn ennusteen mukaan tulos tulee tänä vuonna olemaan noin 1,5 milj. euro ylijäämäinen. Tämä kuitenkin edellyttää sitä, että kustannukset eivät lähde kasvamaan loppuvuoden aikana.

Talousarvion rakenne Ilmajoen kunnassa

Kunnan talousarvio-ohjeen mukaan toimielimet asettavat talousarvion lisäksi toiminnalliset tavoitteet niin, että ne ovat suoraan johdettu koko kunnan strategisista tavoitteista ja kuvaavat lähtökohtaisesti muutosta lähtötilanteeseen nähden. Ohjeen mukaan huomiota on edelleen kiinnitettävä tavoitteiden mitattavuuteen. Tavoitteet on asetettava niin, että ne kuvaavat palvelutuotantoa ja ovat luotettavasti mitattavissa. Ne on myös oltava raportoitavissa tilinpäätöksessä. Talousarviossa määritellään toimintaa kuvaavat oleelliset suoritteet ja tunnusluvut.

Jätelautakunnan talousarvio

Jätelain mukaisesti kunnan on perittävä lakisääteisestä jätehuollon järjestämisestä jätemaksua, jolla katetaan sille tehtävän hoitamisesta aiheutuvat kulut. Jätelautakunnan kulut ovat tällaisia lakiin perustuvia kustannuksia. Jätelautakunnan kustannukset sisällytetään kokonaisuudessaan toimialueen jätemaksutaksan mukaiseen ekomaksuun eli jätehuollon perusmaksuun. Vuonna 2024 jätelautakunnan toimintakulut olivat 8,1 % toimialueen ekomaksukertymästä. Jätelautakunnan kustannukset laskutetaan

kokonaisuudessaan vastuukunnan toimesta kahdesti vuodessa jäteyhtiöltä, joka hoitaa jätemaksujen laskutuksen jätemaksutaksan mukaisesti.

Jätelautakunnan talousarvioehdotus tekstisivuineen on osa Ilmajoen kunnan teknisen toimen talousarviokirjan kokonaisuutta. Jätelautakunnan talousarvioehdotuksen 2026 loppusumma on **224 191** euroa. Ehdotettu talousarvio on hiukan annettua raamia pienempi. Henkilöstökulut ovat jätelautakunnan talousarvion suurin menoerä, 84 % kuluista. Jätelautakunnalla on töissä kolme henkilöä: jätehuoltopäällikkö, jätehuoltotarkastaja ja toimistosihteeri. Jätelautakunnan talousarvioesityksessä on huomioitu palkkakustannusten yleiskorotukset. Sen sijaan talousarviossa ei voinut ottaa huomioon jo sovittua toimistosihteerin lyhennettyä työaika, joka on toukokuun loppuun 2026 80 % työajasta. Jos tämä olisi voitu huomioida palkkakustannuksissa, olisi jätelautakunnan talousarvio ollut pienempi. Muita huomioituja talousarviota nostavia muutoksia verrattuna 2025 talousarvioon ovat palkkojen yleiskorotukset vuodelle 2026, kiertotalousseminaari ja uuden jätelautakunnan koulutukseen varatut varat.

Kuluja on raamiin verraten vähennetty postituskuluista ja henkilökunnan kilometrikorvauksista. Postituskulut tulevat pieneneään, koska yhä enenevässä määrin viranhaltijapäätöksissä valitaan hakijan toimesta sähköinen tiedoksiantti sekä tarkastuskäytien kilometrikorvauksien määrä on ollut maltillisempi kuin aiempina vuosina on budjetoitu reititysten optimoinnin vuoksi.

Jätelautakunnan toiminnalliset tavoitteet ja tunnusluvut

Talousarvioesitykseen sisältyy esitys tulosalueen toiminnallisiksi tavoitteiksi ja tunnusluvuiksi. Toiminnalliset tavoitteet ovat sitovia, muutokseen tähtääviä tavoitteita. Jätelautakunnalle on määritelty yksi toiminnallinen tavoite. Tunnuslukuja on määritelty jätelautakunnalle kaksi. Tunnuslukujen tulee olla toiminnan seurannan kannalta keskeisiä ja mitattavia.

Toiminnallinen tavoite ja tunnusluvut

Jätelautakunta hoitaa jätehuoltoviranomaisen lakisääteisiä tehtäviä kuntien yhteisestä jätelautakunnasta tekemän sopimuksen sekä Ilmajoen kunnan hallintosäännön mukaisesti. Sopimuksen keskeisenä periaatteena ovat yhdenmukaiset jätehuoltopalvelut, määräykset sekä maksut koko toimialueella. Jätelautakunta turvaa päätöksenteon yhdenmukaisuuden ja tasapuolisuuden. Osakaskuntien nimeämien luottamushenkilöiden ja tarvittaessa lausuntopyyntöjen avulla varmistutaan paikallisten olosuhteiden huomioon ottamisesta.

Jätelautakunnan toiminnallinen tavoite vuodelle 2026 on toiminnanohjausjärjestelmän uudistamisen valmistuminen ja uudistuksen kautta jätehuoltoviranomaisen toiminnan sujuvoittaminen. Toiminnallinen

tavoite on sitova. Projektia johtaa Lakeuden Etappi Oy. Jätelautakunnalta varataan yhden henkilön työpanos kahden päivän ajalta työviikosta projektiryhmätyöskentelyyn. Tämän lisäksi jätehuoltopäällikkö osallistuu projektin ohjausryhmään.

Tunnusluvut tavoitearvoineen ovat uudistettuja ja kuvaavat lautakunnan toiminnan kehittämistä. Tunnuslukuja esitetään kaksi vuodelle 2026:

Ensimmäinen tunnusluku on Kiertotalousseminaari, jonka sisältö palvelee kuntien kiertotalouden etenemistä. Vuonna 2024 pidetyn ensimmäisen alueellisen kiertotalousseminaarin osallistujapalautteessa toivottiin seminaaria kahden vuoden välein järjestettäväksi. Seminaariin toivotaan konkreettisia esimerkkejä kiertotalousteoista. Mittarin tavoitearvoksi on asetettu ei toteutunut/ toteutunut.

Toinen tunnusluku on Digiturvamallin laajamittainen käyttöönotto tietosuojaineistoissa. Digiturvamalli kokoaa yhteen jo olemassaolevan tietosuojaineiston jätelautakunnalta ja helpottaa aineiston päivittämistä sekä kehittämistä digitaalisen työkalun muodossa. Mittarin tavoitearvoksi on asetettu ei toteutunut/ toteutunut.

Sovelletut oikeusohjeet

Kuntalaki (410/2015): 110 §

Jätelaki (646/2011): 23 §, 78 §, 79 §, 83 §, 143 §

Ilmajoen kunnanhallitus 2.6.2025 § 105

Ilmajoen kunnan hallintosääntö: luku 8 Taloudenhoito ja 185 §

Ilmajoen kunnan kuntastrategia vuoteen 2030

Ehdotus

Lakeuden jätelautakunta hyväksyy talousarvioesityksen oheismateriaalin mukaisesti. Esitys jätelautakunnan talousarvioksi 2026 sekä toiminnallinen tavoite ja tunnusluvut siirretään edelleen Ilmajoen kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Käsittely

Korjataan otsikon "**Toiminnallinen tavoite ja tunnusluvut**" alle teksti:
"Toinen tunnusluku on Digiturvamallin laajamittainen käyttöönotto tietosuojaineistoissa. Digiturvamalli kokoaa yhteen jo olemassaolevan tietosuojaineiston jätelautakunnalta ja helpottaa aineiston päivittämistä sekä kehittämistä digitaalisen työkalun muodossa. Mittarin tavoitearvoksi on asetettu ei toteutunut/ toteutunut." muotoon
"Toinen tunnusluku on Digiturvamallin laajamittainen käyttöönotto. Digiturvamalli on työkalu digiturvan hallintajärjestelmän luomiseen, joka auttaa toteuttamaan tietoturva-, tietosuoja- ja tiedonhallintavoitteita. Mittarin tavoitearvoksi on asetettu digiturvamalli laajasti käytössä, kyllä/ei."

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

§ 15	Toimenpiteitä aiheuttavat tilanteet jätehuollossa lähestymismallin päivittäminen
Asianumero	ILM/933/14.06.00.00/2025
Valmistelijat	Jätehuoltotarkastaja Tanja Saranpää, 044 4191 677, tanja.saranpaa@ilmajoki.fi
Valmisteluteksti	Kuntavastuullisen jätehuollon toimivuus on monen eri tekijän summa. Kentällä kunnan lukuun toimivien kuljetusyritysten palautteita ja niihin reagoimista on pyritty parantamaan läpi koko toimintaketjun. Jotkin tilanteet saattavat vaatia toimenpiteitä myös jätehuoltoviranomaisessa (jätehuollon seurantaviranomainen) tai jopa vielä ympäristönsuojeluviranomaisessa (jätelakia valvova viranomainen). Erilaisista tilanteista on tehty taulukko, jossa esitetään kuljettajan ilmoittama tilanne, miten asia vaikuttaa jätehuoltoon, kuinka usein vastaava tilanne on esiintynyt vuoden aikana kuljettajille (tapahtumien kuittausten määrä) sekä sovitut toimenpiteet eri jätehuollon toimijoissa tilanteesta johtuen. Taulukko on käytössä jäteyhtiössä, jätehuoltoviranomaisessa sekä sovitut asiat siirretään taulukon mukaisesti tietoon tai toimenpiteille ympäristönsuojeluviranomaiseen. Toimenpiteitä aiheuttavat tilanteet jätehuollossa -taulukkoa on nyt päivitetty ja taulukko tuodaan tässä pykälässä jätelautakunnalle tiedoksi. Taulukko jakautuu kiinteiden jätteiden tyhjennysten osioon sekä lietetyhjennyksien osioon. Taulukon tarkoitus on selvittää jäteyhtiön, jätehuoltoviranomaisen ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten roolia kentällä ilmaantuissa jätehuollon tilanteissa. Päivitystyö on tehty yhteistyössä kyseisten tahojen kesken. Aiempi taulukon päivitystyö tehtiin vuonna 2023 ja tuotiin tiedoksi jätelautakunnalle 25.10.2023 § 23. Päivitys koettiin välttämättömänä jätehuoltojärjestelmän muutoksen johdosta. Biojätteiden erilliskeräyksen alettua porrastetusti 1.4.2024 alkaen pientaloissa ja pienemmissä usean huoneiston asuintaloissa esiin nousi uusia tilanteita, joita jäteauton kuljettajat kohtaavat toimiessaan kentällä. Uudet taulukkoon lisätyt tilanteet liittyvät kaksilokeroastian käyttöönottoon tai sen käyttöön. Koska kaksilokeroakeräyksen alue laajenee vielä vuonna 2026, myös ongelmatilanteiden esiintyvyys tulee nousemaan. Sen vuoksi on tärkeä sopia yhteisesti toimintatavoista, joilla reagoidaan mahdollisimman nopeasti ja tehokkaasti kuljettajilta tulleisiin palautteisiin. Näin ohjataan asukkaita muutosvaiheessa uuden jäteastiatyyppin käyttöön. Yleisimmin esiin tulleita tilanteita ovat olleet biojätelokeron tyhjiällä olo tai sen sisällön jäätyminen. Lisäksi aloitusvaiheessa on tilanteita, joissa vanha poltettavan jätteen astia on vielä käytössä uuden kaksilokeroastian sijaan. Kaikkiin näihin erikoistilanteisiin on mietitty yhdessä toimintaohjeet, joiden mukaisesti toimitaan. Päivityksen jälkeen taulukossa on esitetty kiinteiden jätteiden osalta yhteensä

33 eri tilannetta ja niiden aiheuttamat toimenpiteet. Asumislietteiden osalta taulukossa ei ollut nyt päivitystarpeita.

Oheismateriaalina Toimenpiteitä aiheuttavat tilanteet jätehuollossa -taulukko, jossa päivityksen myötä tulleet lisäykset vihreällä tekstillä.

Sovelletut oikeusohjeet:

Jätelaki (646/2011): 1 §, 23 §, 24 §, 40- 41 §:t ja 91 §

Jäteasetus (978/2021): 10 §

Kunnalliset jätehuoltomääräykset 1.11.2022 alkaen: 3 §, 7 §, 22-24 §:t, 27-28 §:t ja 34-35 §:t

Jätemaksutaksa 1.5.2025 alkaen, luvut 2 ja 3

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

§ 16 Viranhaltijapäätökset

Valmistelijat jätehuoltopäällikkö Jenni Laitila, 044 4191 879, jenni.laitila@ilmajoki.fi tai jätehuoltotarkastaja Tanja Saranpää, 044 4191 677, tanja.saranpaa@ilmajoki.fi

Valmisteluteksti Jätelautakunnalle saatetaan tiedoksi jätehuoltopäällikön ja jätehuoltotarkastajan tekemät päätökset ajalla 17.2.2025-7.9.2025. § 9/2025-87/2025 (Laitila) ja § 74/2025-301/2025 (Saranpää). Päätösluettelo oheismateriaalina.

Saatetaan tiedoksi hyväksytyt jätemaksulaskutukset (maksuunpanoluettelot) § 15/2025-65/2025.

Sovelletut oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011): 23 §, 81 § ja 91 §

Kunnalliset jätehuoltomääräykset 1.11.2022 alkaen: 45 §

Lakeuden jätelautakunta 8.3.2023: 8 §

Ehdotus Merkitään tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

§ 17

Tiedoksi saatettavat asiat

Valmistelijat

Jätehuoltopäällikkö Jenni Laitila, 044 4191 879, jenni.laitila@ilmajoki.fi

Valmisteluteksti

Jätelautakunnalle saatetaan tiedoksi seuraavaa:

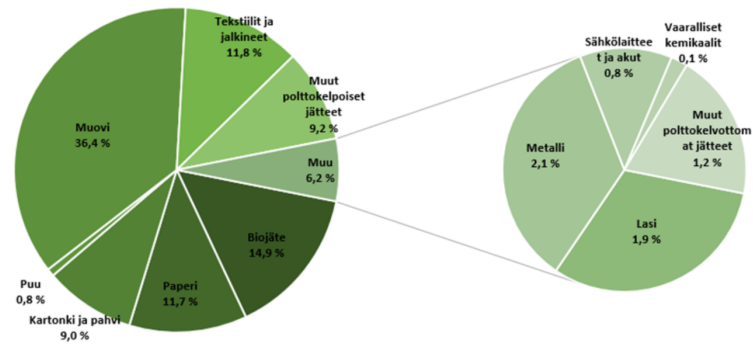
- Lakeuden Etapin toiminnanohjausjärjestelmä, joka sisältää myös jätelautakunnan jätteenkuljetuksen rekisterin, uusitaan. Käyttöönottoprojekti aloitettiin keväällä. Vastuu projektista on Lakeuden Etapilla, mutta projektiryhmässä Lakeuden jätelautakunnalta mukana toimistos sihteeri Minna Kokkonen, ja projektin ohjausryhmässä jätehuoltopäällikkö Jenni Laitila.

Lakeuden Etappi tiedottaa seuraavaa:

- SPOT Plus vaiheet V ja VI käynnistetään talven aikana. Astiat on tilattu, saapuvat varastoon esivalmisteluun viikolla 45. Astioiden jakelu Jalasjärvi Peräseinäjoki alueelle tehdään viikoilla 47-51. Vanhat astiat kerätään alueelta viikoilla 2-5/2026. SPOT Plus keräily V alueella alkaa 1.1.2026. Jakelu Kihniöön viikolla 4-5, Alavudelle 4-9 ja Ähtäriin 10-12. Vanhojen astioiden keräily VI alueelta viikoilla 14-16. Keräily alkaa 1.4.2026. Tämän jälkeen SPOT palvelut ovat käytössä suunnitellussa laajuudessa.

- Kurikan RE-piste avattiin 4.6.2025 ja asiakkaat ovat ottaneet tämän vastaan hienosti. Kävijämäärät ovat nousseet 64 % vastaavasta ajankohdasta 2024. Itsepalvelun osuus Kurikassa 84 %, Lapualla 89 % ja Seinäjoella 92 %. Kaiken kaikkiaan jäteasemilla on kävijämäärät pysyneet kutakuinkin samoina. Alkukesän sateinen sää piti määrät maltillisina.

- Kiinteistöiltä kerättävälle poltettavalle jätteelle tehtiin jäteanalyysi KIVO:n jäsenlaitosten yhteisen ohjeistuksen mukaisesti kesällä 2025. Analyysiin otettiin satunnaisotantana 70 jätekuormaa eri kunnista suhteutettuna asukasmääriin. Analysoitu jätemäärä oli yhteensä 1974 kiloa. Edellisen kerran jäteanalyysi tehtiin vuonna 2023. Suurin muutos edelliseen analyysiin verrattuna oli biojätteen osuudessa, joka laski 15,3 %-yksikköä. Toisaalta muovipakkausten osuus poltettavassa jätteessä kasvoi 15,9 %-yksikköä. Pakkausjätteiden osuus poltettavassa jätteessä on 49,1 %. Oheismateriaalina jäteanalyysin tulosten vertailu 2023 ja 2025.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

§ 18 Seuraava kokous

Valmisteluteksti

Ehdotus Seuraava lautakunnan kokous pidetään myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

MUUTOKSENHAKU

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 16 luku 136 §.

Pykälät: **12-18**

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 137 §:n mukainen kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät:

OIKAISUVAATIMUS

Oikaisuvaatimusohje

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Pykälät:

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Ilmajoen kunnan kirjaamoon viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen **kello 15.00**.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on

Lakeuden jätelautakunta

Postiosoite: PL 20, 60801 Ilmajoki

Käyntiosoite: Ilkantie 17, 60800 Ilmajoki

Puhelin: 06 4191 111 (vaihde)

Sähköposti: [ilmajoenkunta\(at\)ilmajoki.fi](mailto:ilmajoenkunta(at)ilmajoki.fi)

Virka-aika: maanantai-perjantai 9-15

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Ilmajoen kunnan kirjaamosta.

Yhteystiedot; ks. edellä

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

Päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle valitus tehdään, on

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: kirjaamo 029 564 2780

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: [vaasa.hao\(at\)oikeus.fi](mailto:vaasa.hao(at)oikeus.fi)

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä klo 16:15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kunnallisvalitus

valitusaika **30 päivää**

Pykälät: **11**

Hallintovalitus

Valitusaika **30 päivää**

Pykälät:

Muu valitusviranomainen
postiosoite
Valitusaika x päivää
Pykälät: -

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksiannosta.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä. *Kunnan jäsenen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1)?pätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2)?miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3)?vaatimusten perustelut;

4)?mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1)?valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2)?selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3)?asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy Tuomioistuinlaitoksen sivustolta osoitteesta
<https://tuomioistuimet.fi/fi/index/asiointijulkisuus/maksut.html>

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Ilmajoen kunnan kirjaamosta,
postiosoite: PL 23, 60801 Ilmajoki,
käyntiosoite: Ilkantie 18, 60800 Ilmajoki,
sähköpostiosoite: [ilmajoenkunta\(at\)ilmajoki.fi](mailto:ilmajoenkunta(at)ilmajoki.fi)
Puhelinnumero: 06 4191 111
Virka-aika: maanantai-perjantai klo 9-15.